

UE
Proiect

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. _____

din _____ 2024

Chișinău

**cu privire la aprobarea Regulamentului sanitar privind limitarea
expunerii populației la câmpuri electromagnetice de la 0 Hz la 300 GHz**

În temeiul art. 6 alin. (2) din Legea nr. 10/2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr. 67, art. 183), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE,

1. Se aprobă Regulamentul sanitar privind limitarea expunerii populației la câmpuri electromagnetice de la 0 Hz la 300 GHz (se anexează).

2. Controlul asupra executării prezentei hotărâri sepune în sarcina Ministerului Sănătății.

Prim-ministru

DORIN RECEAN

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,
ministrul dezvoltării economice și
digitalizării

Dumitru ALAIBA

Ministrul sănătății

Ala Nemerenco

REGULAMENTUL SANITAR **privind limitarea expunerii populației la** **câmpuri electromagnetice de la 0 Hz la 300 GHz**

Regulamentul sanitar privind limitarea expunerii populației la câmpuri electromagnetice de la 0 Hz la 300 GHz transpune Recomandarea Consiliului din 12 iulie 1999 privind limitarea expunerii publicului larg la câmpuri electromagnetice (0 Hz - 300 GHz) (1999/519/CE), publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene, seria L, nr. 199/59 din 30 iulie 1999.

I. Dispoziții generale

1. Prevederile Regulamentului privind limitarea expunerii populației la câmpuri electromagnetice de la 0 Hz la 300 GHz (*în continuare - Regulament*) sunt obligatorii pentru toate persoanele fizice și juridice la proiectarea, construirea, instalarea stațiilor de radiocomunicații, precum și la reconstruirea, reinstalarea și modernizarea acestora, indiferent de forma juridică și tipul de proprietate a persoanelor.

2. Prezentul Regulament nu se aplică pacienților aflați sub asistență medicală care sunt expuși la câmpuri electromagnetice emise de echipamentele de diagnostic și tratament, precum și lucrătorilor expuși la riscuri generate de CEM.

3. În sensul prezentului Regulament, termenul câmp electromagnetic (*în continuare - CEM*) include câmpurile statice, câmpurile de frecvență foarte joasă și câmpurile de radiofrecvență, inclusiv microundele, acoperind domeniul de frecvențe de la 0 Hz la 300 GHz.

4. În cazul expunerii la CEM, se utilizează, de regulă, 8 mărimi fizice:

1) *curentul de contact* (I_c) între o persoană și un obiect este exprimat în amperi (A). Un obiect conductor în câmp electric poate fi încărcat de acest câmp;

2) *densitatea de curent* (J) se definește ca fiind curentul care traversează o unitate de suprafață perpendiculară pe fluxul de curent într-un volum conductor, cum ar fi corpul uman sau o parte a corpului. Aceasta se exprimă în amperi pe metru pătrat (A/m^2);

3) *intensitatea câmpului electric* este o mărime vectorială (E) care corespunde forței exercitate asupra unei particule încărcate, independent de deplasarea ei în spațiu. Aceasta se exprimă în volți pe metru (V/m);

4) *intensitatea câmpului magnetic* este o mărime vectorială (H) care, împreună cu inducția magnetică, definește un câmp magnetic în orice punct din spațiu. Aceasta se exprimă în amperi pe metru (A/m);

5) *inducția magnetică* sau *densitatea de flux magnetic* este o mărime vectorială (B) definită ca forță exercitată asupra sarcinilor în mișcare, exprimată în tesla (T). În câmp liber și în materia biologică, inducția magnetică și intensitatea

câmpului magnetic pot fi utilizate una în locul celeilalte, folosind relația de echivalență: $1 \text{ A/m} = 4\pi 10^{-7} \text{ T}$;

6) *densitatea de putere* (S) este mărimea adecvată pentru utilizarea în cazul frecvențelor foarte înalte, când adâncimea pătrunderii în corp este mică. Aceasta reprezintă cantitatea de putere radiantă, incidentă perpendicular pe o suprafață, împărțită la aria acestei suprafețe și se exprimă în watt pe metru pătrat (W/m^2);

7) *absorbția specifică a energiei* (SA) se definește ca energia absorbită de unitatea de masă de țesut biologic și se exprimă în jouli pe kilogram (J/kg). În aceste norme, aceasta se folosește pentru limitarea efectelor non-termice ale radiațiilor de microunde pulsate;

8) *rata de absorbție specifică* (SAR) mediată pe întreg corpul sau pe o anumită parte a corpului se definește ca viteza la care energia este absorbită pe unitatea de masă de țesut corporal și se exprimă în watt pe kilogram (W/kg).

SAR pe întreg corpul este o mărime larg acceptată pentru stabilirea legăturii între efectele termice și expunerea la frecvențe radio.

Pe lângă SAR mediată pe întreg corpul sunt necesare și valorile de SAR localizate pentru a evalua și a limita absorbția excesivă de energie în zone mici ale corpului în condiții speciale de expunere.

Exemple de astfel de condiții sunt: persoana aflată la nivelul solului expusă la câmp de radiofrecvență din domeniul de frecvențe foarte joase sau persoanele expuse la câmpul apropiat al unei antene.

5. Dintre mărimile indicate la pct. 4, inducția magnetică, curentul de contact, intensitatea câmpului electric, intensitatea câmpului magnetic și densitatea de putere sunt măsurate direct.

II. Restricțiile de bază și nivelurile de referință

6. În scopul aplicării restricțiilor bazate pe evaluarea posibilelor efecte ale CEM asupra sănătății, se face diferențierea între două tipuri de limite de expunere la CEM: restricțiile de bază și nivelurile de referință.

7. Pentru că există un coeficient de siguranță de aproximativ 50 între valorile de prag pentru apariția efectelor acute și restricțiile de bază, limitele prevăzute de prezentul Regulament acoperă implicit și eventualele efecte pe termen lung pentru întreg domeniul de frecvențe.

8. Restricțiile de bază:

8.1. restricțiile privind expunerea la câmpuri electrice, magnetice și electromagnetice variabile în timp, care sunt bazate direct pe efectele dovedite asupra sănătății și pe considerente biologice;

8.2. în funcție de frecvența câmpului, mărimile fizice utilizate pentru desemnarea acestor restricții sunt: densitatea de flux magnetic (B), densitatea de curent (J), rata de absorbție specifică (SAR) și densitatea de putere (S);

8.3. inducția magnetică și densitatea de putere sunt măsurate direct în cazul persoanelor expuse.

9. Nivelurile de referință:

9.1. aceste niveluri sunt stabilite în scopul evaluării practice a expunerii, în vederea determinării dacă există riscul de depășire a restricțiilor de bază;

9.2. anumite niveluri de referință sunt derivate din restricțiile de bază relevante, utilizând măsurări și/sau metode de calcul, iar alte niveluri de referință se referă la percepția și la efectele nocive indirecte ale expunerii la

câmpuri electromagnetice;

9.3. mărimile derivate sunt intensitatea câmpului electric (E), intensitatea câmpului magnetic (H), inducția magnetică (B), densitatea de putere (S) și curentul indus în extremitățile corpului (I(i));

9.4. mărimile cu privire la percepția și celelalte efecte indirecte asupra organismului sunt curenții de contact (I(C)) și pentru câmpuri pulsate-absorbția specifică (SA) a energiei;

9.5. în cazul unei expuneri particulare, valorile calculate sau măsurate ale acestor mărimi pot fi comparate cu nivelul de referință corespunzător;

9.6. respectarea nivelului de referință garantează respectarea restricției de bază corespunzătoare;

9.7. dacă valoarea măsurată este mai mare decât nivelul de referință, nu rezultă în mod necesar că restricția de bază va fi depășită. În aceste circumstanțe se stabilește dacă restricția de bază este respectată.

10. Restricțiile cantitative pentru câmpurile electrostatice nu sunt prevăzute în prezentul Regulament.

11. Anumite mărimi, cum ar fi inducția magnetică (B) și densitatea de putere (S), servesc atât ca restricții de bază, cât și ca niveluri de referință pentru anumite frecvențe.

III. Restricțiile de bază

12. În funcție de frecvență, pentru a defini restricțiile de baza pentru CEM se folosesc următoarele mărimi fizice (mărimi care măsoară doza sau expunerea):

12.1. între 0 și 1 Hz, sunt prevăzute restricții de bază pentru inducția magnetică a câmpului magnetic static (0 Hz) și densitatea de curent pentru câmpurile variabile în timp de până la 1 Hz pentru prevenirea efectelor asupra sistemului cardiovascular și sistemului nervos central;

12.2. între 1 Hz și 10 MHz, sunt prevăzute restricții de bază pentru densitatea de curent în scopul prevenirii efectelor asupra funcțiilor sistemului nervos;

12.3. între 100 kHz și 10 GHz, sunt prevăzute restricții de bază privind SAR pentru prevenirea stresului termic generalizat al corpului și o încălzire localizată excesivă a țesuturilor;

12.4. în domeniul de frecvențe cuprins între 100 kHz și 10 MHz, se prevăd restricții de bază privind atât densitatea de curent, cât și SAR;

12.5. între 10 GHz și 300 GHz, se prevăd restricții de bază privind densitatea de putere pentru a preveni o încălzire excesivă a țesuturilor la suprafața corpului sau în proximitatea acestei suprafețe.

13. Restricțiile de bază, prezentate în anexa nr. 1, sunt stabilite astfel încât să țină seama de incertitudinile legate de sensibilitatea individuală, de condițiile de mediu, de vârstă și starea de sănătate a populației.

IV. Nivelurile de referință

14. Nivelurile de referință pentru expunere sunt stabilite în scopul comparării cu valorile măsurate.

Respectarea tuturor nivelurilor de referință garantează respectarea restricțiilor de bază.

15. Dacă valorile măsurate depășesc nivelurile de referință, nu rezultă în mod obligatoriu că sunt depășite și restricțiile de bază.

În acest caz, se evaluează dacă nivelurile de expunere sunt inferioare restricțiilor de bază.

16. Nivelurile de referință pentru limitarea expunerii sunt obținute din restricțiile de bază, în cazul unui cuplaj maxim dintre câmp și persoana expusă, astfel fiind asigurată protecția maximă.

17. Lista nivelurilor de referință este prezentată în conformitate cu anexele nr. 2 și nr. 3.

18. Nivelurile de referință sunt stabilite ca valori mediate în spațiu în raport cu dimensiunea corpului persoanei expuse, dar cu condiția importantă că restricțiile de bază localizate de expunere să nu fie depășite.

19. În anumite situații, când expunerea este puternic localizată, cum ar fi în cazul telefoanelor mobile și cap, utilizarea nivelurilor de referință nu este adecvată. În astfel de cazuri, respectarea restricțiilor de bază locale trebuie evaluată direct.

20. Nu se prevăd niveluri de referință mai mari pentru expunerea la CEM de foarte joasă frecvență în cazul expunerilor de scurtă durată.

21. Atunci când valorile măsurate depășesc nivelurile de referință nu rezultă în mod obligatoriu că sunt depășite și restricțiile de bază.

22. În cazul în care impactul advers asupra sănătății datorat efectelor indirecte ale expunerii (cum sunt micro-șocurile) poate fi evitat, se admite ca nivelurile de referință pentru populație pot fi depășite cu condiția că restricția de bază privind densitatea de curent să nu fie depășită;

23. În multe situații practice de expunere CEM externe de foarte joasă frecvență, având valoarea nivelului de referință, vor induce densități de curent în țesuturile sistemului nervos central care sunt mai mici ca restricțiile de bază;

24. Se admite ca un număr oarecare de dispozitive de largă utilizare emite câmpuri localizate care depășesc nivelurile de referință. Acest lucru se produce în condițiile de expunere în care restricțiile de bază nu sunt depășite din cauza unui cuplaj slab între câmp și corpul uman.

25. Pentru valorile de vârf se aplică următoarele niveluri de referință pentru intensitatea câmpului electric E (V/m), intensitatea câmpului magnetic H (A/m) și inducția câmpului magnetic B (μ T):

25.1. pentru frecvențe până la 100 kHz, valorile de referință de vârf sunt obținute prin înmulțirea valorilor efective corespunzătoare cu $\sqrt{2}$ ($\sim 1,414$);

25.2. pentru impulsuri de durată t_p , se utilizează frecvența echivalentă calculată după formula $f = 1/(2t_p)$;

25.3. pentru frecvențele cuprinse între 100 kHz și 10 MHz, valorile de referință de vârf sunt obținute prin înmulțirea valorilor efective corespunzătoare prin 10^α , unde $\alpha = [0,665 \log(f/10^5) + 0,176]$, f fiind exprimat în Hz;

25.4. pentru frecvențele cuprinse între 10 MHz și 300 GHz, valorile de referință de vârf sunt obținute prin înmulțirea valorilor efective corespunzătoare cu 32.

26. Pentru câmpurile pulsate și/sau tranzitorii la frecvențe joase există restricții de bază și niveluri de referință dependente de frecvență din care se stabilesc standarde de evaluare de risc și de expunere pentru surse pulsate și/sau tranzitorii:

26.1. o abordare precaută implică reprezentarea semnalului de câmp electromagnetic în impulsuri (pulsat) sau tranzitoriu sub forma spectrului Fourier al componentelor sale, în fiecare domeniu de frecvență, care apoi să fie comparat cu nivelurile de referință pentru acele frecvențe;

26.2. formula de însumare pentru expuneri simultane la câmpuri cu frecvențe multiple poate fi de asemenea utilizată în scopul determinării respectării restricțiilor de bază.

27. Pentru frecvențe mai mari de 10 MHz, S_{eq} mediată pe lărgimea impulsului nu trebuie să depășească de 1000 de ori nivelul de referință sau ca intensitatea câmpurilor să nu depășească de 32 de ori nivelurile de referință a intensității câmpurilor:

27.1. pentru frecvențele cuprinse între 0,3 GHz și câțiva GHz și în cazul expunerii localizate a capului, în vederea limitării sau evitării efectelor auditive datorate dilatării termoelastice, absorbția specifică a impulsurilor trebuie să fie limitată;

27.2. în acest domeniu de frecvență pragul SA de 4-16 mJ/kg⁻¹ care produce acest efect corespunde, pentru impulsuri de 30 -μs, unei valori de vârf SAR de 130-520 W/kg⁻¹, în creier;

1) între 100kHz și 10MHz, valorile de vârf pentru intensitatea câmpurilor sunt obținute prin interpolare de la 1,5 ori valoarea de vârf la 100 kHz la 32 de ori valoarea de vârf la 10 MHz.

V. Curenții de contact și curenții la nivelul membrelor

28. Pentru frecvențe de până la 110 MHz sunt stabilite niveluri de referință suplimentare în vederea evitării riscurilor datorate curenților de contact.

29. Nivelurile de referință pentru curenții de contact sunt prezentate în anexa nr. 3.

30. Nivelurile de referință pentru curenții de contact sunt stabilite ținându-se cont de faptul că pragul la care curenții de contact provoacă răspunsuri biologice la femeile adulte și la copii sunt aproximativ 2/3 și, respectiv, 1/2 din pragul pentru bărbatul adult.

31. Pentru domeniul de frecvență între 10 MHz și 110 MHz se stabilește un nivel de referință de 45 mA în termeni de curent prin oricare membru al corpului. Aceasta are scopul de a limita SAR localizată pentru oricare interval de timp de șase minute.

VI. Expuneri de la surse cu frecvențe multiple

32. În situația în care apare o expunere simultană la câmpuri de frecvențe diferite este necesar să se ia în considerare posibilitatea efectelor expunerii cumulate.

Calcululele bazate pe aditivitate trebuie efectuate pentru fiecare efect, astfel trebuie efectuate evaluări separate pentru efectele termice și cel de stimulare electrică a corpului.

33. Restricții de bază.

1) în cazul expunerii simultane la câmpuri de diferite frecvențe, trebuie îndeplinite următoarele criterii în ceea ce privește restricțiile de bază:

a) în cazul stimulării electrice, relevantă pentru frecvențele de la 1 Hz la 10 MHz, densitățile de curent indus trebuie însumate conform relației:

$$\sum_{i=1 \text{ kHz}}^{10 \text{ MHz}} \frac{J_i}{J_{Li}} \leq 1$$

unde:

J_i este densitatea de curent la frecvența i ;

J_{Li} este restricția de bază pentru densitatea de curent la frecvența i din tabelul din Anexa 1.

b) pentru efectele termice, relevante pentru frecvențele mai mari sau egale cu 100kHz, SAR și densitățile de putere trebuie însumate conform relației:

$$\sum_{i=100 \text{ kHz}}^{10 \text{ GHz}} \frac{SAR_i}{SAR_L} + \sum_{i>10 \text{ GHz}}^{300 \text{ GHz}} \frac{S_i}{S_L} \leq 1$$

unde:

SAR_i este SAR produsă de expunerea la frecvența i ;

SAR_L este restricția de bază pentru SAR din tabelul din Anexa 1;

S_i este densitatea de putere la frecvența i ;

S_L este restricția de bază pentru densitatea de putere din tabelul din anexa nr.1.

34. Nivelurile de referință:

Pentru îndeplinirea restricțiilor de bază, trebuie aplicate următoarele criterii privind nivelurile de referință pentru intensitatea câmpului.

În cazul densităților de curent indus și al efectelor stimulării electrice relevante pentru frecvențele până la 10 MHz, pentru nivelul câmpului trebuie aplicate următoarele două cerințe:

$$\sum_{i=1 \text{ MHz}}^{10 \text{ MHz}} \frac{E_i}{E_{Li}} = \dots = \frac{E_i}{E_{Li}} \quad \text{1 Hz}$$

$$+ \sum_{i > 1\text{MHz}}$$

$$a \leq 1$$

și

$$\sum_{j=1 \text{ Hz}}^{150 \text{ kHz}} \frac{H_j}{H_{Lj}} + \sum_{j>150 \text{ kHz}}^{10 \text{ MHz}} \frac{H_j}{b} \leq 1$$

unde:

E_i este intensitatea câmpului electric la frecvența i ;

E_{Li} este nivelul de referință pentru intensitatea câmpului electric din tabelul din anexa nr. 2;

H_j este intensitatea câmpului magnetic la frecvența j ;

H_{Lj} este nivelul de referință pentru intensitatea câmpului magnetic din tabelul din anexa nr. 2, iar a este 87 V/m și b este 5 A/m (6,25 μ T).

35. În comparație cu standardele Comisiei Internaționale pentru Protecția Împotriva Radiațiilor Ne-ionizante (ICNIRP) care se referă atât la expunerea profesională, cât și la expunerea populației, punctele de delimitare a însumării corespund condițiilor de expunere pentru populație.

36. Folosirea constantelor (a și b) peste 1 MHz la câmpul electric și peste 150 kHz la câmpul magnetic se datorează faptului că însumarea se bazează pe densitățile de curent și nu ar trebui combinată cu condițiile de efect termic.

Acestea din urmă constituie baza pentru E_{Li} și H_{Lj} la frecvențe mai mari de 1 MHz și respectiv 150 kHz, așa cum este demonstrat în tabelul din anexa nr.2.

37. În cazul condițiilor de efect termic, relevante pentru frecvențele mai mari sau egale cu 100 kHz, următoarele două cerințe trebuie utilizate pentru nivelurile de câmpuri:

$$\sum_{i=100 \text{ kHz}}^{1 \text{ MHz}} \left(\frac{E_i}{c}\right)^2 + \sum_{i>1 \text{ MHz}}^{300 \text{ GHz}} \left(\frac{E_i}{E_{Li}}\right)^2 \leq 1$$

și

$$\sum_{j=100 \text{ kHz}}^{150 \text{ kHz}} \left(\frac{H_j}{d}\right)^2 + \sum_{j>150 \text{ kHz}}^{300 \text{ GHz}} \left(\frac{H_j}{H_{Lj}}\right)^2 \leq 1$$

Unde:

E_i este intensitatea câmpului electric la frecvența i ;

E_{Li} este nivelul de referință pentru intensitatea câmpului electric din tabelul din Anexa 2;

H_j este intensitatea câmpului magnetic la frecvența j ;

H_{Lj} este nivelul de referință pentru intensitatea câmpului magnetic din tabelul din anexa 2, iar c este $87/f^{1/2}$ V/m și d este $0,73/f$ A/m.

38. În comparație cu standardele ICNIRP, anumite puncte de delimitare corespund numai pentru condițiile de expunere pentru populație.

39. Pentru curenții în membre, respectiv pentru curenții de contact, următoarele cerințe trebuie utilizate:

$$\sum_{k=10 \text{ MHz}}^{110 \text{ MHz}} \left(\frac{I_k}{I_{Lk}} \right)^2 \leq 1$$

și

$$\sum_{n>1\text{Hz}}^{110 \text{ MHz}} \left(\frac{I_n}{I_{Cn}} \right)^2 \leq 1$$

unde:

I_k este componenta curențului în membre la frecvența k ;

I_{Lk} este nivelul de referință pentru curențului în membre de 45 mA;

I_n este componenta curențului de contact la frecvența n ;

I_{Cn} este nivelul de referință pentru curențului de contact la frecvența n (conform anexei nr.3).

40. Formulele de însumare prezentate la punctele 33, 34, 37, 39 corespund situației celei mai nefavorabile dintre câmpurile provenind de la surse multiple.

În practică, condițiile obișnuite de expunere produc niveluri de expunere mai puțin restrictive decât cele indicate de formulele de mai sus, pentru nivelurile de referință.

VII. Supravegherea și monitorizarea expunerii populației la CEM

41. Lucrările de construire, reconstruire, instalare, reinstalare a stațiilor de radiocomunicații se supun procedurii de avizare de către Agenția Națională pentru Sănătate Publică, conform prevederilor art. 107 și art. 150 din Codului urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023.

42. În cazul executării lucrărilor de construire a stațiilor de radiocomunicații, în baza art. 150 alin. (4) lit. e), procedura de avizare se inițiază în baza cererii depuse de către proprietarul stației de radiocomunicații.

43. Solicitantul depune cererea în regim online prin utilizarea portalului www.servicii.gov.md sau la ghișeul unic al Agenției Naționale pentru Sănătate Publică.

44. La cerere solicitantul anexează proiectul calculelor preliminare a CEM emis în mediul ambiant, elaborat de către o instituție de proiectare competentă în domeniul vizat.

45. Agenția Națională pentru Sănătate Publică, în termen de până la 10 zile lucrătoare din data înregistrării cererii, examinează și avizează sau respinge, în cazurile prezentării datelor tehnice eronate sau stabilirii depășirii valorilor admise de expunere a populației la câmpurile electromagnetice, proiectul prezentat, cu informarea solicitantului.

46. La punerea în funcțiune a stației de radiocomunicații, solicitantul va efectua, în mod obligatoriu, investigații instrumentale a câmpului electromagnetic, cu suportul Agenției Naționale pentru Sănătate Publică, care va elibera solicitantului procesul verbal de efectuare a investigațiilor instrumentale pe un formular aprobat de către Ministerul Sănătății.

47. Investigațiile instrumentale a câmpului electromagnetic se efectuează de către Agenția Națională pentru Sănătate Publică contra plată, conform tarifelor din sfera sănătății publice prestate persoanelor fizice și juridice.

48. Rezultatele investigațiilor instrumentale a câmpului electromagnetic sunt valabile pentru o perioadă de 10 ani în cazul în care caracteristicile tehnice ale echipamentelor de emisie nu se modifică și nivelurile de expunere la CEM nu sunt majorate ulterior.

49. La expirarea acestei perioade sau la modificarea caracteristicilor tehnice ale echipamentelor de emisie care are ca efect majorarea nivelului de expunere la CEM, proprietarul stației de radiocomunicații organizează efectuarea investigațiilor instrumentale de către un laborator acreditat cu notificarea rezultatelor către Agenția Națională pentru Sănătate Publică.

50. Sunt exceptate de la procedura de avizare, stațiile de radiocomunicații ce operează în benzile de frecvențe 8,3 kHz - 300 GHz, a căror putere echivalentă izotropică radiată maximă nu depășește valoarea de 10 W.

51. În cadrul procedurii de avizare sanitară, inclusiv elaborării calculelor preliminare a câmpului electromagnetic emis în mediul ambiant și efectuării investigațiilor instrumentale a câmpului electromagnetic la punerea în funcțiune a stațiilor de radiocomunicații, se aplică, în mod obligatoriu, standardul moldovenesc SM EN IEC 62232:2023 „Determinarea intensității câmpurilor de

radiofrecvență, a densității de putere și a SAR în vecinătatea stațiilor de bază de radiocomunicații în scopul evaluării expunerii umane”.

52. Supravegherea și controlul respectării prevederilor prezentului Regulament se realizează de către Agenția Națională pentru Sănătate Publică în colaborare cu Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației, în conformitate cu atribuțiile prevăzute de legislația în domeniile de competență.

Anexa nr. 1

la Regulamentul sanitar privind limitarea expunerii populației la câmpuri
electromagnetice de la 0 Hz la 300 GHz

**Restricțiile de baza pentru câmpurile electrice, magnetice și
electromagnetice (0 Hz - 300 GHz)**

Domeniul de frecvențe	Inducția câmpului magnetic (mT)	Densitatea de curent (mA/m ²) (valoarea efectivă)	SAR mediată pe întregul corp (W/kg)	SAR localizată (cap și trunchi) (W/kg)	SAR localizată (membre) (W/kg)	Densitatea de putere (S) (W/m ²)
0 Hz	40	-	-	-	-	-
> 0 - 1 Hz	-	8	-	-	-	-
1 - 4 Hz	-	8/f	-	-	-	-
4 - 1000 Hz	-	2	-	-	-	-
1000Hz - 100kHz	-	f/500	-	-	-	-
100 kHz - 10 MHz	-	f/500	0,08	2	4	-
10 MHz - 10 GHz	-	-	0,08	2	4	-
10 GHz - 300 GHz	-	-	-	-	-	10

1. f este frecvența exprimată în Hz.

2. Restricția de bază pentru densitatea de curent trebuie să protejeze împotriva efectelor acute ale expunerii asupra țesuturilor sistemului nervos central la nivelul capului și al trunchiului și include un coeficient de siguranță.

Restricțiile de bază pentru câmpurile electrice de foarte joasă frecvență (ELF) au la bază efectele nocive dovedite asupra sistemului nervos central.

Aceste efecte acute sunt în esență instantanee și, din punct de vedere științific, nu există niciun motiv de a modifica restricțiile de bază pentru expunerile de scurtă durată.

Deoarece restricția de bază se referă la efectele nocive asupra sistemului nervos central, această restricție de bază poate permite densități de curent mai mari în țesuturile corpului, altele decât sistemul nervos central, în aceleași condiții de expunere.

3. Din cauza neomogenității electrice a corpului, densitățile de curent trebuie să fie mediate pe o suprafață de 1 cm² perpendiculară pe direcția curentului.

4. Pentru frecvențele de până la 100 kHz, valorile de vârf ale densității de curent pot fi calculate prin înmulțirea valorii efective cu $\sqrt{2}$ (~1,414).

Pentru impulsurile de durată t_p frecvența echivalentă utilizată în restricțiile de bază trebuie să fie calculată conform formulei:

$$f = \frac{1}{2 \cdot t_p}$$

5. Pentru frecvențele de până la 100 kHz și pentru câmpurile magnetice în impulsuri (pulsate), densitatea maximă de curent asociată cu impulsurile poate fi calculată pornind de la timpii de creștere/scădere și de la viteza maximă de variație a densității de flux magnetic.

Densitatea de curent indus poate fi comparată cu restricția de bază corespunzătoare.

6. Toate valorile SAR trebuie mediate pe intervale de timp de 6 minute.

7. Masa pe care se mediază SAR localizată este de 10 g de țesut contiguu, SAR maximă astfel obținută reprezintă valoarea folosită la estimarea expunerii.

Aceste 10 g de țesut trebuie să fie o masă de țesut contiguu cu proprietăți electrice aproape omogene. În definirea masei de țesut contiguu se recunoaște faptul că acest concept poate fi folosit în calculul dozimetric, dar poate prezenta dificultăți în cazul măsurărilor fizice directe.

Se poate folosi o geometrie simplă cum ar fi o masă de țesut de formă cubică, cu condiția ca mărimile dozimetrice calculate să aibă valori moderate în raport cu limitele de expunere.

8. Pentru impulsurile de durată t_p frecvența echivalentă utilizată în restricțiile de bază se calculează conform formulei:

$$f = \frac{1}{2 \cdot t_p}$$

În plus, pentru expunerile la impulsuri, în domeniul de frecvențe cuprinse între 0,3 și 10 GHz și pentru expunerea localizată la cap, în vederea limitării și evitării efectelor auditive datorate dilatării termoelastice, se stabilește o restricție de bază suplimentară ca SA să nu depășească 2mJ/kg^{-1} mediat pe 10 g de țesut.

Anexa nr. 2

la Regulamentul sanitar privind limitarea expunerii populației la câmpuri
electromagnetice de la 0 Hz la 300 GHz

**Nivelurile de referință pentru câmpurile electrice, magnetice și
electromagnetice (0 Hz - 300GHz, valori efective neperturbate)**

Domeniul de frecvență	Intensitatea câmpului electric E (V/m)	Intensitatea câmpului magnetic H (A/m)	Inducția câmpului magnetic B (μ T)	Densitatea de putere a undei plane echivalente S_{eq} (W/m ²)
0- 1 Hz	-	$3,2 \times 10^4$	4×10^4	-
1- 8 Hz	10 000	$3,2 \times 10^4 / f^2$	$4 \times 10^4 / f^2$	-
8- 25 Hz	10 000	$4 000/f$	$5 000/f$	-
0,025- 0,8 kHz	$250/f$	$4/f$	$5/f$	-
0,8- 3 kHz	$250/f$	5	6,25	-
3- 150 kHz	87	5	6,25	-
0,15- 1 MHz	87	$0,73/f$	$0,92/f$	-
1- 10 MHz	$87/f^{1/2}$	$0,73/f$	$0,92/f$	-
10- 400 MHz	28	0,073	0,092	2
400- 2000 MHz	$1,375 f^{1/2}$	$0,0037 f^{1/2}$	$0,0046 f^{1/2}$	$f/200$
2- 300 GHz	61	0,16	0,20	10

1. f este așa cum se indică în coloana cu domeniul de frecvență.
  2. În cazul frecvențelor cuprinse între 100 kHz și 10 GHz, S_{eq} , E^2 , H^2 și B^2 trebuie mediate pe orice interval de timp de 6 minute.
  3. Pentru frecvențele mai mari de 10 GHz, S_{eq} , E^2 , H^2 și B^2 trebuie mediate pe fiecare interval de timp de $68/f^{1.05}$ minute (f se exprimă în GHz).
  4. Pentru frecvențe mai mici de 1 Hz nu se prevede nici o valoare pentru E, deoarece în acest caz câmpul electric este efectiv un câmp electrostatic.
- Pentru majoritatea oamenilor nicio percepție de disconfort datorat sarcinilor electrice de suprafață nu sunt manifestate la câmpuri cu intensități mai mici de 25 kV/m.

Anexa nr. 3
la Regulamentul sanitar privind limitarea expunerii populației la câmpuri
electromagnetice de la 0 Hz la 300 GHz

**Nivelurile de referință pentru curenții de contact
de la obiectele conductoare (în kHz)**

Domeniul de frecvență	Curentul de contact maxim (mA)
0 Hz - 2,5 kHz	0,5
2,5 kHz - 100 kHz	0,2f
100 kHz - 110 MHz	20

NOTA INFORMATIVĂ

la proiectul de hotărâre de Guvern cu privire la aprobarea Regulamentului sanitar privind limitarea expunerii populației la câmpuri electromagnetice de la 0 Hz la 300 GHz

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul de hotărâre de Guvern cu privire la aprobarea Regulamentului sanitar privind limitarea expunerii populației la câmpuri electromagnetice de la 0 Hz la 300 GHz (*în continuare -proiect*) a fost elaborat de către Ministerul Sănătății în comun cu Agenția Națională pentru Sănătate Publică.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Populația este expusă câmpurilor electromagnetice (CEM) generate de o varietate în creștere de aparate și instalații electrice și electronice. Creșterea rapidă a telecomunicațiilor mobile și gama în creștere de echipamente personale, casnice și comerciale a determinat sporirea numărului surselor de expunere la CEM și modifică semnificativ nivelul, tipul și caracteristicile expunerii zilnice a populației. Prevederile prezentului proiect reglementează expunerea populației la câmpurile electromagnetice cu frecvența de la 0 Hz la 300 GHz.

Expunerea populației la CEM poate avea efecte biologice în anumite condiții. CEM pot induce curenți în corpul uman care pot influența funcțiile biologice și pot conduce la diverse efecte asupra sănătății, precum modificări ale ritmului cardiac sau ale comportamentului celulelor nervoase. La frecvențe înalte, cum ar fi cele utilizate în telefonia mobilă sau alte dispozitive wireless, expunerea poate conduce la încălzirea țesuturilor expuse. Deși în general acest fenomen este minor la nivelurile de expunere obișnuite, în anumite condiții poate deveni semnificativ. Există preocupări legate de posibilele efecte pe termen lung ale expunerii la CEM, inclusiv riscul crescut de cancer, deși cercetările nu au confirmat în mod consistent aceste riscuri. Unele studii sugerează că expunerea la CEM ar putea afecta sănătatea mintală sau calitatea somnului, deși și aceste concluzii sunt încă subiect de dezbatere în comunitatea științifică. Reducerea riscurilor de sănătate asociate cu expunerea la CEM, inclusiv efectele neurologice și potențialele riscuri cancerigene se realizează prin stabilirea unor limite stricte de expunere.

Pentru a limita riscurile asociate cu expunerea la CEM, există diverse reglementări internaționale care stabilesc limite de expunere sigure. Aceste reglementări sunt concepute pentru a proteja publicul larg, inclusiv grupuri vulnerabile cum ar fi copiii și persoanele cu condiții medicale preexistente. De asemenea, sunt recomandate practici precum utilizarea moderată a dispozitivelor mobile, proiectarea atentă a locuințelor și locurilor de muncă pentru a minimiza expunerea la CEM și informarea corectă a publicului despre cum să reducă expunerea personală.

La moment, în Republica Moldova, normele privind limitarea expunerii populației la câmpuri electromagnetice nu este reglementată în legislația națională.

Având la bază Legea nr. 10/2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice, proiectul de act normativ urmărește să protejeze sănătatea populației împotriva posibilelor efecte nocive ale expunerii la CEM. Scopul proiectului prevede stabilirea unui cadru normativ pentru limitarea expunerii populației la CEM întemeiat pe cele mai bune date științifice disponibile, precum și de a oferi o bază pentru monitorizarea situației. Aceasta include măsuri specifice pentru diferite intensități și frecvențe ale CEM, stabilind restricții de bază și niveluri de referință pentru a asigura că expunerile rămân în limitele sigure. Fiecare din acestea sunt adaptate diferitelor frecvențe ale câmpurilor electromagnetice, de la 0 Hz la 300 GHz, un câmp electromagnetic cu o frecvență mai înalt de 300 GHz fiind considerată ca nociv pentru sănătate. Aceste limite sunt concepute pentru a proteja populația de posibilele efecte adverse ale expunerii la CEM.

Prevederile acestui Regulament sunt obligatorii pentru toate persoanele fizice și juridice la proiectarea, construirea, instalarea, **stațiilor de radiocomunicații** precum și la reconstruirea, reinstalarea și modernizarea acestora, indiferent de forma juridică și tipul de proprietate. Prezentul Regulament nu se aplică câmpurilor electromagnetice emise de echipamentele de diagnostic și tratament, precum și lucrătorilor expuși la riscuri generate de CEM.

Totodată, regulamentul descrie procedura de monitorizare de către autoritățile naționale a nivelurilor de expunere la CEM și verificare dacă acestea depășesc limitele stabilite în regulament. Expunerea este evaluată în timpul emiterii autorizațiilor și/sau după instalarea de noi sisteme sau după orice optimizare sau modificare a instalației.

Implementarea limitărilor de expunere a populației la CEM va contribui la încurajarea dezvoltatorilor de tehnologie să creeze dispozitive mai sigure și mai eficiente din punct de vedere energetic care emit niveluri mai scăzute de CEM, și promovarea cercetării în domeniul tehnologiilor de reducere a emisiilor de CEM.

Este de menționat că, proiectul de Hotărâre de Guvern cu privire la aprobarea Regulamentului sanitar privind limitarea expunerii populației la câmpuri electromagnetice de la 0 Hz la 300 GHz prevede alinierea legislației naționale cu standardele internaționale care poate facilita colaborări și parteneriate internaționale, inclusiv în domenii comerciale și de cercetare.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

Proiectul de act normativ asigură armonizarea legislației naționale prin transpunerea Recomandării (CE) nr. 519/1999 al Consiliului Europei din 12 iulie 1999 privind limitarea expunerii populației generale la câmpuri electromagnetice de la 0 Hz la 300GHz.

În conformitate cu art. 31 din Legea nr. 100/2017, a fost întocmit tabelul de concordanță, gradul general de compatibilitate a proiectului hotărârii de Guvern cu actul juridic UE fiind stabilit „compatibil”.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul de act normativ privind limitarea expunerii la câmpuri electromagnetice (CEM) propune mai multe prevederi importante, stabilind un cadru detaliat pentru reglementarea CEM în vederea protejării sănătății publice. Acesta include atât consolidarea practicilor existente, cât și introducerea unor elemente noi care reflectă ultimele standarde și recomandări internaționale. Principalele prevederi ale proiectului includ:

1. Introducerea de restricții specifice pentru densitatea de curent, rata de absorbție specifică, și densitatea de putere, în funcție de frecvența CEM, pentru a proteja împotriva efectelor termice și non-termice ale expunerii.
2. Stabilirea nivelurilor de referință pentru intensitatea câmpului electric, intensitatea câmpului magnetic, și densitatea de putere, care servesc ca puncte de verificare pentru asigurarea conformității cu restricțiile de bază.
3. Atribuirea responsabilităților specifice pentru monitorizarea și implementarea regulamentului de către Agenția Națională pentru Sănătate Publică și Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației.
4. Introducerea de reglementări specifice pentru persoanele expuse la câmpuri în apropierea antenelor, abordând condiții speciale de expunere, cum ar fi persoanele la nivelul solului sau în apropierea surselor puternice de CEM.
5. Clarificarea procedurilor de avizare pentru instalarea stațiilor de radiocomunicații și alte surse de CEM, incluzând necesitatea de evaluări detaliate ale impactului CEM asupra mediului înconjurător.

Prin aceste prevederi, proiectul de act normativ își propune să modernizeze și să optimizeze cadrul legislativ în domeniul CEM, asigurând protecția eficientă a sănătății publice și alinierea la standardele internaționale. Acestea sunt pași importanți în anticiparea dezvoltărilor tehnologice rapide și în gestionarea impactului lor asupra societății.

5. Fundamentarea economico-financiară

Implementarea proiectului nu va necesita cheltuieli suplimentare din bugetul de stat. Costurile aferente asigurării monitorizării expunerii populației la CEM vor fi în limita alocațiilor aprobate pentru instituțiile responsabile.

Totodată, agenții economici urmare a majorării nivelului admisibil a densității fluxului de energie electromagnetică, ar putea optimiza rețeaua și costurile derivate ce țin de instalarea echipamentului suplimentar precum posibilitatea majorării capacităților rețelelor de interior fără a pierde din acoperire.

Activitățile și taxele prevăzute în pct.47 din Regulamentului sanitar privind limitarea expunerii populației la câmpuri electromagnetice de la 0 Hz la 300 GHz se efectuează de către Agenția Națională pentru Sănătate Publică în conformitate cu art. 16 alin. (3) lit. m din Legea nr. 10/2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice și pct. 217, 261 și 262 din Lista și tarifele serviciilor contra cost din sfera sănătății publice prestate persoanelor fizice și juridice aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 533/2011.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Pentru punerea în aplicare a prevederilor incluse în proiect nu va genera necesitatea elaborării actelor legislative și normative noi și modificării celor existente.

7. Avizarea și consultarea proiectului

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul de hotărâre de Guvern a fost plasat pe pagina web oficială a Ministerului Sănătății, compartimentul „Transparență, Anunțuri/Proiecte supuse consultărilor publice” și pe portalul guvernamental (www.particip.gov.md) și poate fi accesat la următoarea pagină web :

<https://particip.gov.md/ro/document/stages/ministerul-sanatatii-anunta-initierea-elaborarii-proiectului-de-hotarare-de-guvern-cu-privire-la-limitarea-expunerii-populatiei-generale-la-campurile-electromagnetice-de-la-0-hz-la-300-ghz/12373>

<https://particip.gov.md/ro/document/stages/ministerul-sanatatii-prezinta-spre-consultari-publice-proiectul-de-hotarare-de-guvern-cu-privire-la-aprobarea-regulamentului-privind-limitarea-expunerii-populatiei-generale-la-campuri-electromagnetice-de-la-0-hz-la-300-ghz/12444>.

Respectând prevederile Legii nr. 239/2008 privind transparența decizională la data de 08.05.2024, proiectul a fost supus consultării publice cu participarea mediului de afaceri.

În cadrul consultării publice au participat reprezentanți ai Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării, Ministerul Mediului, Confederației Naționale a Patronatelor, Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației (ANRCETI), Asociația Națională a Companiilor în domeniul TIC, S.A „Moldtelecom”, S.A Moldcell, Orange Moldova, S.R.L. Starnet Management Grup, Î.S. Radiocomunicații.

În urma consultărilor a fost întocmit procesul-verbal iar proiectul a fost ajustat conform propunerilor.

8. Constatările expertizei anticorupție

În scopul respectării prevederilor art. 34 și 36 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul a fost supus expertizei anticorupție. În concluzia raportului de expertiză anticorupție Nr. EHG 24/9808 din 03.07.2024 s-a constatat că proiectul corespunde interesului public general.

9. Constatările expertizei de compatibilitate

Proiectul de hotărâre a fost expertizat de Centrul de Armonizare a Legislației prin Declarația de compatibilitate, aviz nr. 31/02-126-6421 din 11.06.2024 și nr. 31/02-69-7185 din 01.07.2024. Obiecțiile și propunerile au fost acceptate.

10. Constatările expertizei juridice

În scopul respectării art. 34 și 37 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul de hotărâre a fost supus expertizei juridice prin avizul nr. 04/1-5538 din 13.06.2024 și aviz nr. 04/1-6137 din 01.07.2024. Proiectul a fost ajustat în conformitate cu propunerile înaintate.

11. Constatările altor expertize

În conformitate cu prevederile pct. 11, subpct. 21, lit. a) și b) din Metodologia de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 23/2019, analiza impactului de reglementare la proiectul hotărârii de Guvern și proiectul de hotărâre au fost examinate în cadrul ședinței Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător din data de 21.05.2024 și respectiv 28.05.2024. În concluzia expertizei efectuate se menționează despre susținerea proiectului cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor. Proiectul a fost ajustat în mod corespunzător.

TABELUL DE SINTEZĂ

a propunerilor și obiecțiilor la proiectul hotărârii de Guvern cu privire la Regulamentul privind limitarea expunerii populației la câmpuri electromagnetice de la 0 Hz la 300 GHz.

Nr.	Denumirea ministerului, departamentului, Nr. și data avizului	Propunerile/ obiecțiile înaintate	Se acceptă, nu se acceptă
1	2	3	4
AVIZARE			
1.	Ministerul Justiției Aviz nr. 04/1-5538 din 13.06.2024	În clauza de adoptare se va indica doar temeiul juridic concret pentru adoptarea actului normativ, referințele la alte norme ale actelor normative care nu constituie temei juridic de adoptare a actului normativ elaborat (nu constituie temei juridic pentru obiectul de reglementare al proiectului), nu se vor indica în clauza de adoptare. Astfel, referința la art. 6 din Legea nr. 10/2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice se va exclude. De asemenea, în conformitate cu art. 62 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, modificare actului normativ constă în schimbarea oficială a textului actului, inclusiv a dispozițiilor finale sau tranzitorii, realizată prin modificări, excluderi sau completări ale unor părți din text. Prin urmare, nu este necesară referința la completare, deoarece modificările includ și completări.	Se acceptă parțial Conform art. 6, alin. (2) din Legea nr.10/2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice, normele sanitare care stabilesc criteriile de securitate și siguranță pentru om ale factorilor mediului <i>înconjurător</i> și ocupațional, ale produselor și serviciilor, cerințele de asigurare a unor condiții favorabile pentru viață și normativele sanitare sunt reglementate prin regulamente sanitare elaborate de Ministerul Sănătății și aprobate de Guvern. Totodată menționăm că pe întreg conținutul Hotărârii și Anexei, după cuvântul „Regulament” a fost completat cu cuvântul „sanitar”.
		La pct. 1 textul,, ”conform Anexei” se va substitui cu textul „(se anexează)”	Se acceptă Propunerea înaintată a fost luată în considerare
		La proiectul Regulamentului privind limitarea expunerii populației generale la câmpuri electromagnetice de la 0 Hz la 300 GHz (în continuare – Regulament): - Parafa de aprobare necesită a fi scrisă, după cum urmează: Hotărârea Guvernului nr.___/2024	Se acceptă Propunerea înaintată a fost luată în considerare. Se acceptă Propunerea înaintată a fost luată în considerare.

	- La pct. 8 sbp. 1), ,, , textul sunt definite ca ” restricții de bază“ este excedent, motiv pentru care urmează a fi exclus. - La pct.13 și 17, cu referire la anexele nr. 1 – nr. 3, menționăm că potrivit art. 49 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, anexa trebuie să aibă un temei-cadru în textul actului normativ și se refere exclusiv la obiectul determinat prin norma de trimitere. - La pct. 39 textul ,, (conform tabelului de la anexa nr. 3)” se va substitui cu textul ,, (conform anexei nr. 3)” - La pct. 40 se va indica expres elementul structural în care se regăsesc formulele de însumare. - La pct. 42, cuvântul ,, împuternicit” se va exclude. Potrivit art. 362 din Codul civil nr. 1107/2002, un act juridic poate fi încheiat personal sau prin reprezentant. Actul juridic încheiat de o persoană (reprezentant) în numele altei persoane (reprezentant) în limitele <i>împuternicirilor</i> dă naștere, modifică sau stinge drepturile și obligațiile civile ale reprezentantului. - Prin prisma pct. 45 din proiect, conform căruia Agenția Națională pentru Sănătate publică respinge, după caz, proiectul prezentat, cu informarea solicitantului, se consideră necesar de reglementat temeiurile (cazurile)de respingere a cereri. - La pct. 49, cu referire abrevierile ORTE și ANSP, se va ține cont că exprimare la prin abrevieri a unor denumiri sau termeni se poate face numai după explicarea acestora în text, la prima folosirea (art. 54 din Legea 100/2017). - La pct. 50: În proiectele actelor normative nu se face referința la aplicarea legislației Uniunii Europene, or, deși Regulamentul UE este un instrument	Se acceptă Propunerea înaintată a fost luată în considerare Se acceptă Propunerea înaintată a fost luată în considerare. Se acceptă Propunerea înaintată a fost luată în considerare. La pct. 40 au fost adăugate pct. 33; 34; 37; 39 în care se regăsesc formulele de însumare. Se acceptă Propunerea înaintată a fost luată în considerare Se acceptă Propunerea înaintată a fost luată în considerare la pct. 45 după cuvântul „respinge” s-a completat cu următorul cuprins „în cazurile prezentării datelor tehnice eronate sau stabilirii depășirii valorilor admise de expunere a populației la câmpurile electromagnetice a populației”, în continuare după text. Se acceptă Propunerea înaintată a fost luată în considerare Se acceptă Propunerea înaintată a fost luată în considerare

		juridic de importanță majoră <i>la nivelul Uniunii Europene</i>, pentru Republica Moldova nu este direct aplicabil, urmând a fi transpus în legislația națională. - La anexele nr. 1 nr. 2, menționăm că „Nota” nu prezintă element constitutiv al actului normativ, motiv pentru care textul „Nota” se va exclude din anexele vizate. - La definirea proiectului de act normativ, se va ține cont că textul punctelor trebuie să aibă un caracter dispozitiv (normativ), să prezinte norma instituită fără explicații sau justificări. În acest sens, la pct. 11 se va exclude textul “(a se vedea comp. III și IV”, (obiecție este valabilă și pentru pct. 20). Se va evita folosirea adverbilor “Totuși”, “În general”, “Ca urmare”, nespecifice actului normativ. - pornind de la caracterul public, obligatoriu, general și impersonal al actului normativ, prevăzut la art. 2 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative se vor evita normele de recomandare (a se vedea pct. 27 și 28). - Verbele utilizate în text se vor expune în timpul prezent.	Se acceptă Propunerea înaintată a fost luată în considerare Se acceptă Propunerea înaintată a fost luată în considerare Se acceptă Propunerea înaintată a fost luată în considerare Se acceptă Propunerea înaintată a fost luată în considerare
2.	Agencia Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației Nr. 02-DRA/594 din 04.06.2024	Pe întreg conținutul Hotărârii și Anexei, după cuvântul „regulament”, la orice formă gramaticală, de completat cu cuvântul „sanitar”, <i>astfel cum prevede art. 6 alin.(2) și (3) din Legea nr. 10/2009</i>	Se acceptă Propunerea înaintată a fost luată în considerare.
		2. La proiectul Regulamentului (Anexei): 1) Pct. 1 de expus în următoarea redacție: „1. Prevederile prezentului Regulament sunt obligatorii pentru toate persoanele fizice și juridice la proiectarea, construcția, amplasarea construcțiilor,	Se acceptă Propunerea înaintată a fost luată în considerare

		instalațiilor radiotehnice de emisie, precum și la reconstruirea, reamplasarea și modernizarea acestora, indiferent de forma juridică și tipul de proprietate a persoanelor.” <i>(Propunerea dată este conformă prevederilor art. 32 (2) din Legea nr. 10/2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice).</i> 2) Pct. 41 de expus în următoarea redacție: „41. Construcția, amplasarea construcțiilor, instalațiilor radiotehnice de emisie, precum și reconstruirea, reamplasarea și modernizarea acestora sunt supuse avizării sanitare și/sau autorizării sanitare de funcționare de către Agenția Națională pentru Sănătate Publică, reieșind din atribuțiile acesteia de supraveghere de stat a sănătății publice.”.	Comentariu Conform prevederilor din Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023 (art. 107, alin. (4), lit. e) și art. 150 alin. (1) lit. m), construcția, amplasarea construcțiilor, instalațiilor radiotehnice de emisie se supun avizării de către ANSP. Conform prevederilor anexei nr. 2 din Legea nr.10/2009 obiectivele radiotehnice nu se supun procedurii de autorizare sanitară de funcționare. Reieșind din cele expuse și pentru a face claritate pct. 41 se propune în următoarea redacție: 41 va avea următoare redacție: <i>„41. Obiectivele radiotehnice de emisie (ORTE) la etapa de construcție și reconstrucție se supun procedurii de avizare de către Agenția Națională pentru Sănătate Publică, în conformitate cu prevederile art. 107 și 150 din Codul urbanismului și construcțiilor nr.434/2023”.</i> Această redacție a fost agreată urmare a discuției proiectului în cadrul AIR-ului și acceptată de către expertul Secretariatului de Evaluare a Impactului de Reglementare.
		3) Pct. 42 de expus în următoarea redacție: „42. Avizul sanitar și autorizarea sanitară de funcționare se eliberează și se prelungește pentru un termen de valabilitate și conform procedurii stabilite de Legea nr. 10/2009 și Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător”.	Comentariu Potrivit art. 32 alin. (4) din Legea 10/2009, atribuirea terenurilor pentru construcția obiectivelor, darea în exploatare a obiectivelor, proiectele de sistematizare și dezvoltare a localităților, proiectele de construcție a obiectivelor poluante se coordonează de către Agenția Națională pentru Sănătate Publică la solicitarea

			entităților interesate, în modul stabilit de actele normative în domeniul urbanismului și amenajării teritoriului. Reieșind din cele expuse și pentru a face claritate pct. 42 se propune în următoarea redacție: <i>„42. În cazul executării lucrărilor de construcție a obiectivelor radiotehnice de emisie, în baza art. 150, alin. (1), lit. m), procedura de avizare se va iniția în baza cererii depuse de către proprietarul obiectului radiotehnic de emisie”</i> Această redacție a fost agreată urmare a discuției proiectului în cadrul AIR-ului și acceptată de către expertul Secretariatului de Evaluare a Impactului de Reglementare.
		4) . Pct. 44 - 49 de abrogat. <i>(Modificarea dată este necesară pentru a exclude dublările, neclaritățile și contradicțiile cu prevederile legilor sus menționate și având în vedere referințele indicate în redacția nouă propusă a pct. 42).</i> 5) Pct. 50 de expus în următoarea redacție: <i>„50. Sunt exceptate de la procedura de avizare sanitară, următoarele ORTE ce operează în benzile de frecvențe 8,3 kHz -300 GHz:</i> 1) a căror putere echivalentă izotropică radiată maximă nu depășește valoarea de 10 W; 2) punctele de acces pe suport radio cu arie de acoperire restrânsă din clasele E0, E2 sau E10, care întrunesc condițiile fizice și tehnice stabilite în cadrul Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2020/1070 al Comisiei din 20 iulie 2020 de specificare a caracteristicilor punctelor de acces pe suport radio cu arie de acoperire restrânsă în temeiul articolului 57 alineatul (2) din Directiva (UE) 2018/1972 a Parlamentului European și a Consiliului de instituire a Codului european al comunicațiilor electronice; 3) stațiile de radiocomunicații ce operează în cadrul serviciilor de amator/amator prin satelit;	Comentariu În pct. 44 – 49 este expusă clar procedura și termenii de avizare a instalării stațiilor de radiocomunicații în conformitate cu prevederile art. 150, alin. (1), lit. m). Se acceptă parțial Conform avizului Ministerului de Justiție referitor la pct. 50 a prezentat următoarea obiecție: În proiectele actelor normative nu se face referința la aplicarea legislației Uniunii Europene, or, deși Regulamentul UE este un instrument juridic de importanță majoră <i>la nivelul Uniunii Europene, pentru Republica Moldova nu este direct aplicabil, urmând a fi transpus în legislația națională.</i> Din acest motiv pct. 50 va avea următoarea redacție: <i>„50. Sunt exceptate de la procedura de avizare sanitară, ORTE ce operează în benzile de frecvențe 8,3 kHz -300 GHz, a căror putere echivalentă izotropică radiată maximă nu depășește valoarea de 10 W”.</i>

		4) stațiile de radiocomunicații ce operează în cadrul serviciului fix în benzile de frecvențe 7 GHz-300 GHz.”; 6) după pct. 50 de completat cu pct. 50¹ cu următorul cuprins: „50¹. La amplasarea antenelor stațiilor radio din cadrul serviciului de amator/amator prin satelit cu o putere echivalentă izotropică radiată de peste 100 W, responsabilul pentru operarea stației va asigura imposibilitatea accesării de către publicul general a zonei de instalare a antenei la o distanță de cel puțin 10 m de la orice punct al antenei. În cazul instalării pe o clădire, antena trebuie montată la o înălțime de cel puțin 1,5 m deasupra acoperișului, asigurându-se o distanță de la orice punct la clădirile adiacente de cel puțin 10 m pentru orice tip de antenă și orice direcție de radiație.”	Comentariu Conform prevederilor pct. 1 din proiectul Regulamentului este expres stabilit că Prevederile prezentului Regulament sunt <i>obligatorii pentru toate persoanele fizice și juridice</i> la proiectarea, construcția, amplasarea construcțiilor, instalațiilor radiotehnice de emisie, precum și la reconstruirea, reamplasarea și modernizarea, recepția finală și exploatarea acestora, <i>indiferent de forma juridică și tipul de proprietate.</i>
3.	Ministerul Muncii și Protecției Sociale Aviz nr. 07/3008 din 07.06.2024	Lipsa de obiecții și propuneri	Se ia act
4.	Confederația Națională a Sindicatelor Aviz nr. 05-07/446 din 10.06.2024	Lipsa de obiecții și propuneri	Se ia act
5.	Cancelaria de Stat, Centrul de Armonizare Legislației Aviz nr. 31/02-126-6421 din 11.06.2024	Ca urmare a expertizei de compatibilitate realizate, proiectul național asigură transpunerea Recomandării 1999/519/CE a Consiliului Europei din 12 iulie 1999 privind limitarea expunerii populației generale la câmpuri electromagnetice de la 0 Hz la 300 GHz. <i>Facem mențiunea că analiza Centrului de armonizare a legislației nu are în vedere elementele de oportunitate ale soluțiilor juridice incluse în proiectul de act normativ, ci se referă strict la conformitatea acestora cu Dreptul UE aplicabil și obligațiile juridice asumate în lumina Acordului de Asociere RM – UE.</i>	
6.	Ministerul Finanțelor Aviz	Lipsa de obiecții și propuneri	Se ia act

	nr.07/2-03/66/920 din 13.06.2024		
7.	Ministerul Muncii și Protecției Sociale Aviz nr.07/3008 din 07.06.2024	Lipsa de obiecții și propuneri	Se ia act
8.	Ministerul Energiei Aviz nr. 10-1635 din 07.06.2024	Lipsa de obiecții și propuneri	Se ia act
9.	Ministerul Afacerilor Externe Aviz nr. DI/3/041.1-6308 din 13.06.2024	Lipsa de obiecții și propuneri	Se ia act
10.	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale Aviz nr. 21-3251 din 18.06.2024	Lipsa de obiecții și propuneri	Se ia act
11.	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării Aviz nr. 14-1889 din 17.06.2024	1.În tot conținutul proiectului de hotărâre și în Regulamentul anexă, cuvântul „regulament” să fie completat cu cuvântul „sanitar”, în conformitate cu prevederile art. 6 alin. (2) și (3) din Legea privind supravegherea de stat a sănătății publice nr.10/2009. 2. Capitolul VII din proiectul Regulamentului urmează a fi reconsiderat, luând în considerare propunerile expuse în opinia expertului Secretariatului de Evaluare a Impactului de Reglementare. Subsecvent, unele puncte din cap. VII urmează a fi excluse, deoarece dublează procedurile, normele și activitățile de supraveghere de stat a sănătății publice, specificate expres în Legea nr. 10/2009 și în actele departamentale ale Agenției Naționale pentru Sănătate Publică.	Se acceptă Propunerea înaintată a fost luată în considerare. Se acceptă parțial Capitolul VII a fost revăzut, unele puncte fiind expuse în redacție nouă, luând în considerare opinia expertului Secretariatului de Evaluare a Impactului de Reglementare

12.	Confederația Națională a Patronatelor Aviz nr. 05/1-77 din 19.06.2024	Lipsa de obiecții și propuneri	Se ia act
13.	Ministerul Mediului Aviz nr. 13-05/1693 din 19.06.2024	Lipsa de obiecții și propuneri	Se ia act

AVIZARE REPETATĂ

1.	Ministerul Justiției Aviz nr. 04/1-6137 din 01.07.2024	Cu referire la proiectul definitivat al hotărârii cu privire la aprobarea Regulamentului privind limitarea expunerii populației generale la câmpuri electromagnetice de la 0 Hz la 300 GHz (număr unic 465/MS/2024), comunicăm că recomandările/obiecțiile înaintate în avizul Ministerului Justiției 04/1-5538 din 13.06.2024 au fost luate în considerare, proiectul actului normativ fiind revizuit prin prisma acestora. Totodată, la forma actuală a proiectului Regulamentului privind limitarea expunerii populației generale la câmpuri electromagnetice de la 0 Hz la 300 GHz (în continuare-Regulament), menționăm că textul acestuia este susceptibil de îmbunătățiri sub aspectul redactării și al respectării normelor de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative. La pct. 1, cuvintele „Prevederile prezentului Regulament” urmează a fi substituite cu textul „Prevederile Regulamentului privind limitarea expunerii populației generale la câmpuri electromagnetice de la 0 Hz la 300 GHz (în continuare-Regulament)”. La pct. 31 și pct. 8 din Anexa nr. 1 subliniem că, întrucât actul normativ reprezintă actul juridic care are caracter public, obligatoriu, general și impersonal (art. 2 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative), norma de recomandare se va reformula, or, „recomandarea” nu este obligatorie sau nu impune vreo obligație destinatarilor. La pct. 47, întrucât abrevierea „ANSP” nu a fost citată în continuare în acest fel, aceasta urmează să fie redată in extenso.	Se acceptă Propunerile înaintate au fost luate în considerare.

2.	Ministerul Finanțelor Aviz nr.07/2-17/282 din 28.06.2024	Lipsa de obiecții și propuneri	Se ia act
3.	Ministerul Afacerilor Externe Aviz nr. DI/3/041.1-6889 din 28.06.2024	Lipsa de obiecții și propuneri	Se ia act
4.	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării Aviz nr. 14-2073 din 03.07.2024	Urmare a examinării repetate a proiectului de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului privind limitarea expunerii populației generale la câmpuri electromagnetice de la 0 Hz până la 300 GHz (număr unic 465/MS/2024), în limita competențelor funcționale, expunem următoarele propuneri. 1. Deoarece obiectul Regulamentului este stabilirea normelor privind limitarea expunerii populației generale la câmpuri electromagnetice, în scopul asigurării unui nivel înalt de protecție a sănătății populației, considerăm că prevederile ce țin de etapele de construcție și reconstrucție a obiectivelor radiotehnice de emisie (ORTE), specificate în pct. 41 din capitolul VII cu trimitere la art. 107 din Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023 (CUC) nu sunt relevante și trebuie excluse.	Se acceptă parțial Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023 prevede două proceduri de eliberare a Avizului de către Agenția Națională pentru Sănătate Publică (în continuare – ANSP): 1. Conform art. 107, se eliberează Avizul pentru obținerea Certificatului de Urbanism și Autorizației de Construcție în cazurile de instalare sau execuția unor structuri de suport cu fundație atașată permanent de teren (piloni, turnuri, grinzi, console) pentru amplasarea pe ele a echipamentului de emisie a câmpului electromagnetic. 2. Conform art. 150, se eliberează Avizul pentru lucrările de instalare a rețelelor edilitare (ingineresti), inclusiv de comunicații electronice și a elementelor de infrastructură asociate acestor rețele (instalații provizorii, formate din elemente ușor demontabile) pe terenuri, pe construcțiile și

		Totodată, în pct. 41 ar putea fi incluse doar lucrările de instalare ORTE și a elementelor de infrastructură asociată acestora, care vor fi executate după obținerea documentelor prevăzute de art. 150 alin. (4) lit. e) din CUC, deoarece se face expres referință la instalarea stațiilor de radiocomunicații. 2. Solicităm excluderea din capitolul VII a referințelor la careva proceduri de avizare de către Agenția Națională pentru Sănătate Publică (ANSP), deoarece nu este clar specificat ce fel de act permisiv este acesta și în baza cărui act normativ ANSP emite un aviz pentru aceste activități. Legea privind supravegherea de stat a sănătății publice nr. 10/2009 cât și Nomenclatorul actelor permise, aprobat prin Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, nu prevede emiterea de către ANSP a careva aviz sau aviz sanitar pentru astfel de activități. Subsecvent, menționăm că și în Lista tarifelor serviciilor contra cost din sfera sănătății publice prestate persoanelor fizice și juridice, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 533/2011 la fel nu se regăsește astfel de aviz.	instalațiile existente sau în interiorul acestora, inclusiv prin canalele subterane existente pentru cabluri, care nu necesită obținerea Certificatului de Urbanism și Autorizației de Construcție. În urma ședinței de lucru cu participarea membrilor Grupului de lucru din cadrul MDED și ANRCETI din data de 09.07.2024 s-a convenit ca punctul 41 să fie expus în redacție nouă: „41. Lucrările de construire, reconstruire, instalare, reinstalare a stațiilor de radiocomunicații se supun procedurii de avizare de către Agenția Națională pentru Sănătate Publică, conform prevederilor art. 107 și art. 150 din Codului urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023.” Se acceptă parțial <u>Avizul ANSP nu a fost atribuit la categoria actelor permise conform actelor legislative</u>, el a servit ca baza pentru obținerea următoarelor acte permise: Certificatului de Urbanism și Autorizației de Construcție. ANSP eliberează avize în conformitate cu art. 32 (4) din Legea nr. 10/2009 în modul stabilit de actele normative în domeniul urbanismului și amenajării teritoriului. În cazul dat, în conformitate cu art. 107 și 150 din Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023. Avizele ANSP servesc ca baza pentru emiterea actului permisiv de către ANRCETI - permis tehnic. Comentariu Costul avizului pentru construcția sau reconstrucția unui obiect radiotehnic, conform pct. 217 din Anexa la Hotărârea Guvernului nr. 533/2011

În acest context, precizăm că în conformitate cu art. 43 alin. (1) lit. d) din Legea comunicațiilor electronice nr. 241/2007, înainte de punerea în funcțiune a unei stații de radiocomunicații sau obiectiv radiotehnic de emisie, furnizorul autorizat de comunicații electronice trebuie să obțină de la Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației (ANRCETI) un Permis tehnic pentru utilizarea stațiilor de radiocomunicații, prezentând către ANRCETI un set de documente prevăzut de lege, care include și un Aviz de coordonare a amplasamentului mijloacelor radioelectrice, eliberat de serviciul sanitar-epidemiologic (ANSP).

Acest Aviz de coordonare a amplasamentului mijloacelor radioelectrice la fel nu se regăsește în Nomenclatorul actelor permise, aprobat prin Legea nr. 160 și nici în Lista tarifelor serviciilor contra cost din sfera sănătății publice prestate persoanelor fizice și juridice, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 533/2011. Astfel, conform art. 13 alin. (3) din Legea nr. 160/2011 ANSP nu poate elibera acte permise (avize), dacă ele nu sunt incluse în Nomenclatorul actelor permise prevăzut de lege.

3. Punctele 44 - 50 din capitolul VII urmează a fi excluse, deoarece dublează procedurile, normele și activitățile de supraveghere de stat a sănătății publice, specificate expres în Legea nr. 10/2009, alte acte normative și departamentale. Este suficient includerea în Regulament a prevederilor care ar nota că „supravegherea și monitorizarea respectării prevederilor prezentului Regulament se atribuie ANSP, în condițiile legislației cadru de supraveghere a sănătății publice”.

privind aprobarea Listei și tarifelor serviciilor contra cost din sfera sănătății publice prestate persoanelor fizice și juridice, constituie 175 lei. Totodată, remarcăm că în urma ședinței de lucru cu participarea membrilor Grupului de lucru din cadrul MDED și ANRCETI din 09.07.2024 s-a discutat procedura de avizare. Astfel, în varianta actuală a Regulamentului Capitolul VII este redat în redacție nouă.

Comentariu

Furnizorii de servicii de comunicații prezintă către ANRCETI avizul la proiectul calculelor preliminare a câmpului electromagnetic pentru locul amplasamentului stației de radiocomunicații solicitat, pentru obținerea Permisului tehnic pentru utilizarea stației de radiocomunicații.

Comentariu

Avizul ANSP nu este un act permisiv, însă servește ca baza pentru obținerea de la ANRCETI a Permisului tehnic pentru utilizarea stației de radiocomunicații și se regăsește în pct. 217 din Anexa la Hotărârea Guvernului nr. 533/2011.

Se acceptă parțial

Prevederile pct. 44 – 49 au fost discutate, redactate și acceptate de către membrii Grupului de Lucru, inclusiv de către furnizori servicii de radiocomunicații la două ședințe la Ministerul Sănătății. De asemenea, pct. 44 – 49 au fost acceptate de către Expertul din cadrul GL AIR.

Astfel, în pct. 44 – 49 este expusă clar procedura de avizare sanitară a proiectelor calculelor

			preliminare a câmpului electromagnetic și efectuării investigațiilor instrumentale, emis de stațiile de radiocomunicații la cererile proprietarilor stațiilor, începând cu depunerea cererilor și terminând cu obținerea actelor finale necesare funcționării stațiilor de radiocomunicații. De asemenea, procedura expusă în pct. 44 – 49 a fost susținută de către furnizorii serviciilor de radiocomunicații. Totodată, remarcăm că în urma ședinței de lucru cu participarea membrilor Grupului de lucru din cadrul MDED și ANRCETI din 09.07.2024 s-a convenit ca procedura descrisă în Regulament să fie modificată și nu exclusă. Astfel, în varianta actuală a Regulamentului procedura menționată mai sus este redată în redacție nouă.
5.	Agencia Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației Aviz nr. 01-DRA/674 din 05.07.2024	La proiectul Regulamentului (Anexei): 1) Punctele 41 și 42 de expus în următoarea redacție: „41. Lucrările de instalare (amplasare) ORTE și a elementelor de infrastructură asociate acestora se execută doar după obținerea documentelor prevăzute de art. 150 alin. (4) lit. e) a Codului urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023, în termenele, condițiile și conform procedurilor stabilite de autoritățile emitente. 42. În vederea respectării normelor privind limitarea expunerii populației la efectele câmpurilor electromagnetice, punerea în funcțiune și utilizarea ORTE sunt condiționate de întocmirea documentației ce cuprinde datele necesare cu privire la îndeplinirea cerinței esențiale, inclusiv măsurători ale radiațiilor electromagnetice neionizante stabilite și reverificate la intervale de timp conform Reglementării tehnice „Punerea la dispoziție pe piață a echipamentelor radio”	Comentariu În urma ședinței de lucru cu participarea membrilor Grupului de lucru din cadrul MDED și ANRCETI din 09.07.2024 s-a convenit ca punctul 41 să fie expus în redacție nouă : „41. Lucrările de construire, reconstruire, instalare, reinstalare a stațiilor de radiocomunicații se supun procedurii de avizare de către Agenția Națională pentru Sănătate Publică, conform prevederilor art. 107 și art. 150 din Codului urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023.” Comentariu În urma ședinței de lucru cu participarea membrilor Grupului de lucru din cadrul MDED și ANRCETI din 09.07.2024 s-a convenit ca punctul 42 să fie expus în redacție nouă: „42. În cazul executării lucrărilor de construcție a stațiilor de radiocomunicații, în baza art. 150, alin.

aprobate prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 34/2019”,cu modificările ulterioare.

43. Supravegherea și controlul respectării prevederilor prezentului Regulament se realizează de către Agenția Națională pentru Sănătate Publică în colaborare cu autoritățile cu atribuțiile respective în condițiile legislației aferente supravegherii sănătății publice.

2) Pct. 44 - 49 de abrogat.

Întru susținerea propunerilor sus menționate ANRCETI aduce următoarele argumente:

Punctul 41, în redacția propusă de autor, se referă la construcția și reconstrucția ORTE și face trimitere la art. 107 și 150 ale Codului urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023.

Este de menționat că art. 107 al Codului prevede emiterea certificatului de urbanism pentru proiectare, iar conform art. 150 alin. (1) lit. m), lucrările de instalare a rețelelor de comunicații electronice și a elementelor de infrastructură asociate acestor rețele pot fi executate fără certificat de urbanism pentru proiectare și fără autorizație de construire.

Totodată, art. 150 alin. (4) prevede că lucrările de instalare a stațiilor de radiocomunicații se execută doar după obținerea unui șir de documente eliberate de diferite autorități, inclusiv, lit. e), a avizului emis de autoritatea competentă în domeniul sănătății publice. Aceste prevederi nu specifică clar tipul documentului (aviz sanitar sau autorizație sanitară de funcționare) și caracterul acestuia (act permisiv sau declarativ), precum și ce trebuie să includă acest aviz.

Este de menționat că, conform prevederilor art. 43 alin. (1) lit. d) din Legea comunicațiilor electronice nr. 241/2007, la eliberarea de către ANRCETI a permisului tehnic pentru utilizarea stațiilor de radiocomunicații, solicitantul trebuie să depună avizul de coordonare a amplasamentului mijloacelor radioelectrice, eliberat de serviciul sanitar-epidemiologic.

(4), lit. e) procedura de avizare se inițiază în baza cererii depuse de către proprietarul obiectului radiotehnic de emisie.”

Comentariu

În urma ședinței de lucru cu participarea membrilor Grupului de lucru din cadrul MDED și ANRCETI din 09.07.2024 s-a convenit ca punctul 42 să fie expus în redacție nouă:

„43.Solicitantul depune cererea în regim online prin utilizarea portalului www.servicii.gov.md sau la ghișeul unic al Agenției Naționale pentru Sănătate Publică.”

Comentariu

În urma ședinței de lucru cu participarea membrilor Grupului de lucru din cadrul MDED și ANRCETI din data de 09.07.2024 s-a convenit asupra modificărilor privind procedura descrisă în Regulament să fie modificată și nu exclusă. Astfel, în varianta actuală a Regulamentului procedura menționată mai sus este redată în redacție nouă.

Având în vedere obiectivele reglementate de Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023 (sporirea eficienței activităților în sfera amenajării teritoriului, urbanismului, proiectării și construcțiilor), presupunem că avizul prevăzut la art. 150 alin. (4) lit. e) este avizul de coordonare a amplasamentului mijloacelor radioelectrice, dar care nu caracterizează normele stabilite de proiectul Regulamentului.

Legea nr. 10/2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice (Legea nr. 10/2009), prevede avizarea sanitară a produselor și autorizarea sanitară de funcționare în cazul activităților și serviciilor cu impact asupra sănătății publice, pentru produsele, activitățile și serviciile stabilite în anexele la această lege. Este de menționat faptul că ORTE nu se regăsesc în aceste anexe și nici în anexa privind procedura de notificare. Respectiv, în sensul Legii nr.10/2009, ORTE nu sunt supuse avizării sanitare, autorizării sanitare sau notificării.

Conform Legii nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, Agenția Națională pentru Sănătate Publică eliberează, gratis, autorizații sanitare de funcționare și avize sanitare pentru produse cu impact asupra sănătății publice, dar această lege nu specifică tipurile de produse și servicii pentru care se eliberează aceste acte permissive. Avizul prevăzut de Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023 nu se regăsește în Legea nr. 160/2011 și nici în Legea nr. 10/2009. Art. 13 alin. (3) din Legea nr.160/2011 prevede că nu se permite eliberarea unor acte permissive care nu sunt incluse în Nomenclatorul anexat la această lege.

Totodată menționăm, că prevederi speciale ce țin de obligațiile, condițiile de introducere pe piață, de punere la dispoziție pe piață și/sau de punere în funcțiune a echipamentelor radio, cerințele esențiale ale echipamentelor radio, inclusiv ce țin de respectarea normelor privind limitarea expunerii populației la efectele câmpurilor electromagnetice sunt stabilite în Reglementarea tehnică „Punerea la dispoziție pe piață a echipamentelor radio” aprobată prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 34/2019, care transpune, Directiva 2014/53/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 aprilie 2014 privind armonizarea legislației statelor membre referitoare la punerea la dispoziție pe piață a echipamentelor radio astfel cum a fost modificată prin Regulamentul (UE) 2018/1139 din 4 iulie 2018.

Abrogarea punctelor 44 - 49 este necesară pentru a exclude dublările, neclaritățile și contradicțiile cu prevederile legislației indicate mai sus.

		Reieșind din cele menționate, considerăm necesar inițierea procedurii de examinare a legislației aferente instalării (amplasării) și funcționării ORTE în vederea stabilirii tipului de act permisiv (aviz sanitar, și/sau autorizație sanitară și/sau aviz de coordonare a amplasamentului mijloacelor radioelectric) sau declarativ (notificare) și, după caz, de includere a ORTE în anexa respectivă la Legea nr. 10/2009 și a avizului de coordonare a amplasamentului mijloacelor radioelectric în Nomenclatorul actelor permissive aprobat prin Legea nr. 160/2011. ANRCETI este deschisă pentru conlucrare în vederea clarificării și soluționării acestei probleme.	
6.	Confederația Națională a Sindicatelor Aviz nr. 05-07/509 din 01.07.2024	Lipsa de obiecții și propuneri	Se ia act
7.	Confederația Națională a Patronatelor Aviz nr. 09/1-80 din 02.07.2024	Lipsa de obiecții și propuneri	Se ia act
8.	Ministerul Mediului Aviz nr. 13-05/1837 din 02.07.2024	Lipsa de obiecții și propuneri	Se ia act
9.	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale Nr. 21-3507 din 01.07.2024	Lipsa de obiecții și propuneri	Se ia act
10.	Ministerul Muncii și Protecției Sociale	Lipsa de obiecții și propuneri	Se ia act

	Aviz nr.07/3411 din 28.06.2024		
11.	Ministerul Energiei Aviz nr. 10-1788 din 03.07.2024	Lipsa de propuneri și obiecții.	Se ia act
12.	Centru Național Anticorupție Aviz nr. EHG24/9808 din 03.07.2024	Proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului sanitar privind limitarea expunerii populației generale la câmpuri electromagnetice de la 0 Hz la 300 GHz a fost elaborat de către Ministerul Sănătății, în scopul asigurării unui nivel înalt de protecție a sănătății populației, precum și dezvoltării infrastructurii și serviciilor bazate pe noile tehnologii fără a pune în pericol sănătatea populației. În cadrul procesului de elaborare au fost respectate prevederile legale cu privire la transparența în procesul decizional și proiectul corespunde normelor de tehnică legislativă. Proiectul corespunde interesului public general, deoarece va contribui la: - protejarea sănătății populației; - realizarea obiectivelor naționale economice privind dezvoltarea infrastructurii și serviciilor bazate pe noile tehnologii spre beneficiul utilizatorilor, economiei naționale și administrației publice.	Se ia act
13.	Centrul de Armonizare a Legislației Aviz nr. 31/02-69- 7185 din 01.07.2024	Lipsa de obiecții și propuneri	Se ia act

Ministru

Ala NEMERENCO